

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD – 4101-019-01/2013

P/13/056

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05

lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/056 – Komunalizacja spółek Skarbu Państwa.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku.
Kontroler	Michał Thomas, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 86534 z 26 września 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Helu, ul. Wiejska 50, 84-150 Hel (dalej: „Urząd”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mirosław Wądołowski, Burmistrz Helu (dalej: „Burmistrz”). (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ podejmowane do zakończenia kontroli działania Burmistrza, związane z komunalizacją Zarządu Portu Morskiego Hel Koga Sp. z o.o. z siedzibą w Helu (dalej: „Spółka”).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- właściwe przygotowanie wniosku o komunalizację Spółki,
- terminowe i prawidłowe wykonanie zadań przewidzianych w umowie nieodpłatnego przeniesienia praw Skarbu Państwa z udziałów w Spółce na rzecz Gminy Hel (dalej: „Gmina”),
- podejmowanie działań w celu zapewnienia realizacji przyjętej we wniosku o komunalizację koncepcji wykorzystania mienia Spółki oraz realizacji zadań inwestycyjnych, określonych w przyjętym przez Radę Miasta Helu planie rozwoju Spółki,
- prawidłowe wypełnianie zadań w zakresie nadzoru właścicielskiego nad Spółką po jej komunalizacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego proponowanej koncepcji wykorzystania mienia Skarbu Państwa.

Opis stanu faktycznego

1.1. Działania dotyczące wniosków o komunalizację spółek Skarbu Państwa.

Minister Skarbu Państwa 11 czerwca 2007 r. podpisał akt komercjalizacji, przekształcając Przedsiębiorstwo Usług Portowych "Koga" w Helu w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, działającą od 1 lipca 2007 r. pod firmą Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 43)

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna

Przedmiotem działalności Spółki, zgodnie z jej aktem założycielskim, była działalność portów morskich (PKD 52.22.A).

(dowód: akta kontroli str. 4-27)

Rada Miasta Helu 28 maja 2009 r. podjęła uchwałę, w której – na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. f ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym² (dalej: „ustawa o samorządzie gminnym”) – wyraziła zgodę na nieodpłatne nabycie na rzecz Gminy udziałów Skarbu Państwa w Spółce.

(dowód: akta kontroli str. 28)

Burmistrz 29 maja 2009 r. wniósł do Ministra Skarbu Państwa o nieodpłatne zbycie na rzecz Gminy udziałów Skarbu Państwa w Spółce na podstawie art. 4b ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji³ (dalej: „ustawa o kip”), argumentując, że komunalizacja Spółki zagwarantuje rozwój helskiego portu, wpłynie stymulująco na rozwój gospodarczy Gminy, a także przyniesie korzyści lokalnej społeczności.

(dowód: akta kontroli str. 29)

Ministerstwo Skarbu Państwa 4 lutego 2010 r., nawiązując do wcześniejszej korespondencji z 30 lipca 2009 r. i 15 października 2009 r., wystąpiło do Burmistrza o przedstawienie uzasadnienia powyższego wniosku, wykazującego spełnienie warunku komunalizacji, określonego w art. 4b ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, tj. wykazanie, że przedmiot działalności Spółki jest związany z realizacją zadań własnych Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 30)

Burmistrz 15 lutego 2010 r. uzupełnił wniosek z 29 maja 2009 r., odnosząc się do warunków komunalizacji określonych w art. 4b ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o kip, poprzez wskazanie m.in.:

- przedmiotu działalności Spółki („wyłącznie zarządzanie portem”),
- funkcji portu i podstawowych kierunków zamierzonych w ich ramach działań:
 - nadrzędna: baza ratownictwa morskiego i port schronienia (stworzenie lądowej bazy ratownictwa z zapleczem socjalnym i technicznym, poprawa dojazdu do bazy – rozbudowa ulic i poprawa ciągu komunikacyjnego wewnątrz portu, współdziałanie z Marynarką Wojenną i Urzędem Morskim w Gdyni w celu wykorzystania dla ratownictwa lądowiska śmigłowców w bazie Marynarki Wojennej, utworzenie w szpitalu w Helu specjalistycznego oddziału ratunkowego dla ofiar katastrof i wypadków morskich);
 - port morski jako baza postoju jednostek rybackich oraz obsługująca wszystkie rodzaje żeglugi (poprawa dostępu do portu od strony miasta, opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego, uwzględniających zmiany w podstawowych funkcjach portu, współpraca z Urzędem Morskim w Gdyni przy ustaleniu przebiegu granic portu, a z użytkownikami i właścicielami nieruchomości portowych przy tworzeniu planów zagospodarowania i strategii rozwoju portu);
 - port turystyczny (współdziałanie Urzędu Morskiego w Gdyni, władz miasta i organizacji społecznych w celu stworzenia planu zagospodarowania, dzięki któremu cypel helski zachowa walory przyrodniczo-krajobrazowe, skupienie aktywności inwestycyjnej na obecnym obszarze portu, współdziałanie z inwestorami w tworzeniu infrastruktury polepszającej standard obsługi

² Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.

³ Dz. U. z 2013 r. poz. 216

- turystyki żeglarskiej i z władzami Helu – w celu odtworzenia historycznej funkcji kompleksu kuracyjnego i włączenia tego obszaru w granice portu);
- związku aktualnej działalności Spółki oraz opisanych wyżej planowanych działań dla rozwoju poszczególnych funkcji portu z realizacją zadań własnych gminy, określonych w art. 7 ustawy o samorządzie gminnym.

(dowód: akta kontroli str. 31-38)

Na mocy podpisanej 3 listopada 2010 r. umowy Skarb Państwa – na podstawie art. 4b ust. 1 ustawy o kip – przeniósł nieodpłatnie na rzecz Gminy prawo z udziałów w Spółce o łącznej wartości nominalnej 42 mln zł, stanowiących 100% jej kapitału zakładowego (dalej: umowa przeniesienia praw”).

Z treści ww. umowy wynika m.in., że zawarto ją w wyniku pozytywnego rozpatrzenia przez Ministra Skarbu Państwa wniosku o komunalizację oraz stwierdzenia istnienia przesłanek komunalizacji, w tym związku między przedmiotem działalności Spółki, określonym w jej akcie założycielskim (działalność portów morskich), a zadaniami własnymi Gminy, o których mowa w art. 7 ustawy o samorządzie gminnym „w związku z art. 7 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich”⁴ (dalej: „ustawa o portach i przystaniach morskich”).

(dowód: akta kontroli str. 40-42)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego koncepcji wykorzystania mienia Skarbu Państwa przedstawionej we wniosku o komunalizację.

W umowie przeniesienia praw Gmina została zobowiązana m.in. do:

- opracowania planu rozwoju Spółki na najbliższe pięć lat (w terminie sześciu miesięcy od podpisania umowy),
- zatwierdzenia ww. planu przez organ stanowiący Gminy,
- przedłożenia kopii zatwierzonego planu Ministrowi Skarbu Państwa (w terminie ośmiu miesięcy od podpisania umowy).

(dowód: akta kontroli str. 40-42)

Opracowany przez Zarząd Spółki 22 marca 2011 r. plan jej rozwoju, obejmujący m.in.:

- określenie jej celów strategicznych: krótkookresowych (do końca 2011 r.), średniookresowych (na najbliższe dwa-trzy lata) i długookresowych (powyżej trzech lat), powiązanych z przedstawionymi we wniosku o komunalizację funkcjami portu;
- katalog działań inwestycyjnych Spółki na lata 2011-2015 (remont nawierzchni drogi nr 5, remont wyposażenia Falochronu Południowego, rozbudowa mariny jachtowej, wielofunkcyjna zabudowa usługowa dla obsługi ruchu turystycznego, pirs zabezpieczający miejsca cumownicze dla małych łodzi rybackich, zaplecze socjalne dla mariny jachtowej);

został uchwalony przez Radę Miasta Helu 28 kwietnia 2011 r. i przekazany Ministrowi Skarbu Państwa 25 maja 2011 r., tj. w terminie określonym w umowie przeniesienia praw.

(dowód: akta kontroli str. 40-42, 63-90, 143)

⁴Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 179.

Z przekazanych do Urzędu sprawozdań z działalności Spółki za lata 2011-2012 wynika, że Spółka realizowała m.in. następujące zadania:

- w 2011 r. m.in.:
 - zrealizowano projekt inwestycyjny „Remont wyposażenia Falochronu Południowego” w zakresie rybackiej infrastruktury portowej, finansowany środkami Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”, na podstawie umowy zawartej 28 grudnia 2010 r. z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej: „Agencja”) o dofinansowanie na kwotę 1.228.133 zł z VAT;
 - zrealizowano zakres podstawowy projektu inwestycyjnego „Remont nawierzchni drogi portowej nr 5” w zakresie rybackiej infrastruktury portowej, finansowanego środkami ww. Programu, na podstawie umowy zawartej 28 grudnia 2010 r. z Agencją o dofinansowanie na kwotę 1.199.118 zł z VAT;
 - zabezpieczono zaplecze sanitarne dla mariny jachtowej w postaci czterech kontenerów sanitarnych, zlokalizowanych na Falochronie Zachodnim;
 - rozpoczęto proces inwestycyjny dla projektów „Rozbudowa przystani jachtowej w Porcie Rybackim Hel” oraz „Zaplecze sanitarne dla przystani jachtowej”;
- w 2012 r. m.in.:
 - zakończono projekty inwestycyjne „Remont wyposażenia Falochronu Południowego” oraz „Remont nawierzchni drogi portowej nr 5”;
 - kontynuowano działania związane z realizacją projektu „Rozbudowa przystani jachtowej w Porcie Rybackim Hel”.

(dowód: akta kontroli str. 43-61)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁵ działania Burmistrza w zakresie przygotowania wniosku o komunalizację Spółki oraz realizacji przyjętej koncepcji wykorzystania jej mienia.

2. Nadzór jednostek samorządu terytorialnego nad skomunalizowanymi spółkami.

2.1. Wyznaczanie zadań dla skomunalizowanych spółek.

Po zawarciu umowy przeniesienia praw:

- Rada Miasta Helu, w dniu 28 kwietnia 2011 r., uchwaliła plan rozwoju Spółki – plan oraz jego realizację przez Spółkę opisano w punkcie 1.2. wystąpienia;
- nie wyznaczano Spółce innych, niż określone w ww. planie zadań.

(dowód: akta kontroli str. 40-42, 63-90, 91-140, 143)

Zgodnie z § 32 aktu założycielskiego Spółki stałą kontrolę działalności Spółki wykonuje Pełnomocnik Wspólnika powołany uchwałą Zgromadzenia Wspólników.

(dowód: akta kontroli str. 4-27)

W okresie objętym kontrolą Pełnomocnik Wspólnika realizował uprawnienia w zakresie kontroli działalności Spółki, wymienione w § 33 jej aktu założycielskiego, tj. m.in.:

- wnioskował o powołanie Prezesa Zarządu Spółki;

⁵ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

- dokonywał wyboru biegłego rewidenta, przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki;
 - oceniał sprawozdania finansowe Spółki w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami oraz ze stanem faktycznym;
 - oceniał sprawozdania Zarządu Spółki z jej działalności oraz wnioski Zarządu Spółki co do podziału zysku;
 - składał Zgromadzeniu Wspólników pisemne sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w tiret trzecie i czwarte;
 - opiniował roczne plany rzeczowo-finansowe oraz plan rozwoju Spółki;
 - opiniował wnioski Zarządu Spółki w sprawach m.in. majątku Spółki.
- (dowód: akta kontroli str. 144-188)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Wypełnianie funkcji Zgromadzenia Wspólników przez organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego.

W okresie objętym kontrolą, zgodnie z art. 228 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych⁶ i w terminie określonym w art. 231 tej ustawy, odbyły się trzy Zwyczajne Zgromadzenia Wspólników, na których podjęto uchwały zatwierdzające sprawozdania finansowe Spółki i sprawozdania Zarządu Spółki z jej działalności oraz udzielające absolutorium Prezesowi Zarządu Spółki.

Ponadto w kontrolowanym okresie odbyło się pięć Nadzwyczajnych Zgromadzeń Wspólników, na których podjęto m.in. uchwały w sprawie:

- wyrażenia zgody na nabycie aktywów trwałych przekraczających równowartość kwoty 50.000 Euro,
- ustalenia zasad i wysokości wynagrodzenia Pełnomocnika Wspólnika i jego powołania,
- wyrażenia zgody na zawarcie umowy o dofinansowanie projektu „Rozbudowa przystani jachtowej w Porcie Rybackim Hel”.

(dowód: akta kontroli str. 91-140)

Zgodnie z aktem założycielskim Spółki:

- jej organami są Zarząd i Zgromadzenie Wspólników;
- osoba powołana na Pełnomocnika Wspólnika powinna spełniać wymagania wskazane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 września 2004 r. w sprawie szkoleń i egzaminów dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek, w których Skarb Państwa jest jedynym akcjonariuszem⁷.

(dowód: akta kontroli str. 4-27)

Zgodnie z § 5 pkt 3 ww. rozporządzenia zwolnione z obowiązku składania egzaminu dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek są m.in. osoby, które posiadają wpis na listę radców prawnych.

Zgromadzenie Wspólników 15 lipca 2011 r. powołało na Pełnomocnika Wspólnika radcę prawnego, posiadającego wpis na listę radców prawnych.

(dowód: akta kontroli str. 4-27, 39)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁶ Dz. U. z 2013 r. poz. 1030.

⁷ Dz. U. Nr 198, poz. 2038 ze zm.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Burmistrza w zakresie nadzoru nad Spółką po jej komunalizacji.

Opis stanu faktycznego

3. Prywatyzacja Spółki

Po komunalizacji Spółki Gmina nie podejmowała działań w celu prywatyzacji Spółki.
(dowód: akta kontroli str. 142)

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Gdańsku.

Gdańsk, 28 stycznia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontroler

Michał Thomas
doradca ekonomiczny

podpis

DYREKTOR

Delegatury NIK w Gdańsku

dr inż. Alicja Joanna Szczepaniak

podpis

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 82